

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 16 december 2022
(OR. en)

16135/22

ENER 696
ENV 1319
TRANS 796
ECOFIN 1349
RECH 666
CLIMA 684
IND 563
COMPET 1046
CONSOM 345
DELACTION 232

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	15 december 2022
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	C(2022) 9267 final
Betreft:	GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE van 15.12.2022 over de herziening van de primaire-energiefactor voor elektriciteit overeenkomstig Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad

Hierbij gaat voor de delegaties document C(2022) 9267 final.

Bijlage: C(2022) 9267 final

Brussel, 15.12.2022
C(2022) 9267 final

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 15.12.2022

**over de herziening van de primaire-energiefactor voor elektriciteit overeenkomstig
Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad**

TOELICHTING

ACHTERGROND VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

Motivering en doel

De primaire-energiefactor (PEF) voor elektriciteit werd voor het eerst vastgesteld in Richtlijn 2006/32/EG betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten¹. In Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie (EED)², waarbij Richtlijn 2006/32/EG werd ingetrokken, werd de PEF-methodologie of de waarde van de PEF (“coëfficiënt”) niet herzien. Daarom werd de in voetnoot 3 van bijlage II³ bij Richtlijn 2006/32/EG vastgestelde waarde van 2,5 gehandhaafd en weergegeven in voetnoot 3 van bijlage IV bij de EED⁴.

In beide richtlijnen werd de PEF gedefinieerd om de besparing op primaire energie in kWh voor elektriciteit te berekenen. Zoals gedefinieerd in voetnoot 3 van bijlage IV bij de EED, mochten de lidstaten de standaardcoëfficiënt van 2,5 gebruiken of een andere coëfficiënt toepassen, mits zij dit kunnen rechtvaardigen.

In het kader van Richtlijn (EU) 2018/2002⁵ (EED 2018) tot wijziging van de EED is echter een studie uitgevoerd naar de waarde van de PEF en de dekking ervan. De methode die wordt gebruikt om de PEF-waarde voor elektriciteit te berekenen, is gedefinieerd in overweging 40 van de EED 2018⁶ en vereist dat de Commissie optreedt om “recht te doen aan de

¹ Richtlijn 2006/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2006 betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad (PB L 114 van 27.4.2006, blz. 64).

² Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van de Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

³ “Voor de besparing in kWh elektriciteit mogen de lidstaten een standaardcoëfficiënt van 2,5 gebruiken, die de geraamde gemiddelde EU-opwekkingsefficiëntie van 40 % gedurende de doelperiode weerspiegelt. De lidstaten kunnen een verschillende coëfficiënt gebruiken indien zij dat kunnen rechtvaardigen.”

⁴ “Van toepassing wanneer de energiebesparing wordt berekend in termen van primaire energie aan de hand van een benadering van onderaf gebaseerd op eindenergieverbruik. **Voor besparingen in kWh elektriciteit kunnen de lidstaten een standaardcoëfficiënt van 2,5 gebruiken. De lidstaten kunnen een afwijkende coëfficiënt gebruiken indien zij dat kunnen rechtvaardigen.**”

⁵ Richtlijn (EU) 2018/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 houdende wijziging van Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 210).

⁶ “[...] **moet de standaardcoëfficiënt voor elektriciteitsbesparing in kWh worden herzien om rekening te houden met veranderingen in de primaire energiefactor voor elektriciteit (PEF).** Berekeningen die de energiemix van de PEF voor elektriciteit weergeven, moeten worden gebaseerd op jaarlijkse gemiddelden. De **boekhoudkundige methode op basis van de fysieke energie-inhoud** wordt gebruikt met betrekking tot elektriciteit en warmte die worden opgewekt met kernenergie, en de methode op basis van technische omzettingsefficiëntie met betrekking tot elektriciteit en warmte die worden opgewekt uit fossiele brandstoffen en biomassa. De methode **voor niet-brandbare vormen van hernieuwbare energie** is het directe equivalent op basis van de totale primaire energie. Voor de berekening van het **primaire energieaandeel voor elektriciteit uit warmtekrachtkoppeling** wordt de methode van bijlage II bij Richtlijn 2012/27/EU toegepast. Er wordt gebruikgemaakt van een gemiddelde marktpositie in plaats van een marginale marktpositie. Het energieomzettingsrendement wordt geraamd op 100 % voor niet-brandbare hernieuwbare energiebronnen, 10 % voor geothermische centrales en 33 % voor kerncentrales. De **berekening van de totale efficiëntie van warmtekrachtkoppeling** wordt berekend op basis van de meest recente gegevens van Eurostat. Wat systeemgrenzen betreft, bedraagt de PEF voor alle energiebronnen 1. De PEF-waarde verwijst naar het

technologische vooruitgang en het groeiende aandeel van hernieuwbare energiebronnen in de sector elektriciteitsopwekking”.

Op basis van de resultaten van het onderzoek heeft de EED 2018 de standaardcoëfficiënt PEF voor elektriciteit herzien tot 2,1 en bijlage IV, voetnoot 3, bij de EED, zoals ingevoegd bij punt 1) van de bijlage bij de EED 2018⁷, gewijzigd.

Hetzelfde punt van de EED 2018 bepaalt: “Uiterlijk op 25 december 2022 en daarna elke 4 jaar, herzielt de Commissie de standaardcoëfficiënt op basis van werkelijk waargenomen gegevens. Bij deze herziening wordt rekening gehouden met de effecten ervan op ander Unierecht, bijvoorbeeld Richtlijn 2009/125/EG en Verordening (EU) 2017/1369 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2017 tot vaststelling van een kader voor energie-etikettering en tot intrekking van Richtlijn 2010/30/EU.” Artikel 22, lid 2, van de EED machtigt de Commissie gedelegeerde handelingen vast te stellen om deze coëfficiënt te herzien.

In het licht van het voorgaande heeft de Commissie opdracht gegeven tot een studie om de standaardcoëfficiënt op basis van waargenomen gegevens te herzien. De herziening van de standaardcoëfficiënt in deze gedelegeerde handeling is gebaseerd op de studie “Support to Primary Energy Factor Review (PEF)”⁸.

De gedelegeerde handeling vervangt bijlage IV, voetnoot 3, bij de EED, zoals ingevoegd bij punt 1) van de bijlage bij de EED 2018. De overige bepalingen van bijlage IV bij de EED zijn niet gewijzigd, aangezien zij relevant blijven voor de doelstellingen van de EED en in overeenstemming zijn met het meest recente onderzoek voor de herziening van de PEF.

Milieuaspecten

De PEF is een cruciale indicator voor energie-efficiëntie en energiebesparingen. De herziening van de standaardcoëfficiënt voor de PEF voor elektriciteit in deze gedelegeerde handeling is daarom afgestemd op het energiebeleid en de klimaatdoelstellingen van de EU voor 2030. Voorts weerspiegelt de herziening van de PEF voor elektriciteit de technologische vooruitgang en het groeiende aandeel van hernieuwbare energiebronnen in de sector van de elektriciteitsopwekking en sluit zij aan bij de vereisten om resultaten te boeken in het kader van het “Fit for 55”-pakket en het REPowerEU-plan.

2. RAADPLEGING VOORAFGAAND AAN DE AANNEMING VAN DE HANDELING

Raadpleging van belanghebbenden

Aangezien deze gedelegeerde handeling van technische aard is, moest vóór de wijziging van de handeling geen effectbeoordeling of openbare raadpleging worden uitgevoerd, zoals het geval is voor belangrijke initiatieven.

jaar 2018 en is gebaseerd op gegevens die zijn geïnterpoleerd uit de jongste versie van het PRIMES-referentiescenario voor de jaren 2015 en 2020 en aangepast op basis van gegevens van Eurostat tot en met 2016. De analyse heeft betrekking op de lidstaten en Noorwegen. De gegevensreeks voor Noorwegen is gebaseerd op gegevens van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit.”

⁷ “Voor besparingen in kWh elektriciteit kunnen de lidstaten een standaardcoëfficiënt van 2,1 gebruiken, of een afwijkende coëfficiënt indien zij dat kunnen rechtvaardigen. Hierbij houden de lidstaten rekening met hun elektriciteitsmix die is opgenomen in hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen die aan de Commissie moeten worden meegedeeld overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1999 [...]”.

⁸ “Support to Primary Energy Factors Review (PEF)”, e7, Trinomics and Fraunhofer (2022).

De bovengenoemde studie is in mei 2022 gestart met het oog op de herziening van de PEF voor elektriciteit. Tijdens de studie werden met belanghebbenden en lidstaten online twee workshops en één deskundigenvergadering gehouden, respectievelijk op 30 juni 2022, 20 oktober 2022 en 7 november 2022.

Samenvatting van de reacties en hoe daarmee rekening is gehouden

Tijdens de besprekingen in de bovengenoemde workshops en deskundigenvergadering hebben de lidstaten en belanghebbenden verschillende opmerkingen gemaakt en voorstellen gedaan over de methodologie van de studie, namelijk:

- de PEF voor elektriciteit is vereist en de methodologie moet worden geharmoniseerd en consistent zijn met de energiebalansen van Eurostat;
- de PEF moet upstreamenergieverbruik omvatten, bijvoorbeeld door middel van een benadering op basis van een levenscyclusbeoordeling, met inbegrip van distributie- en transmissieverliezen en de energie die wordt gebruikt voor de productie van activa;
- de methodologie mag het gebruik van fossielebrandstoftechnologieën niet stimuleren;
- de PEF mag niet gebaseerd zijn op historische cijfers, maar moet veeleer toekomstgericht zijn, door bij voorkeur rekening te houden met de waarden van 2026 of 2030, om het effect van energie-efficiëntie in de toekomst weer te geven;
- de referentiewaarden van de energie-efficiëntie van warmtekrachtkoppeling voor de toewijzing van brandstofverbruik moeten worden herzien; en
- distributieverliezen voor andere energiedragers moeten in aanmerking worden genomen.

Deze voorstellen leveren het volgende op:

- de berekeningsmethode is in overeenstemming met de energiebalansen en definities van Eurostat, met uitzondering van de toewijzingsmethode voor de brandstofinput voor warmte en elektriciteit in warmtekrachtcentrales;
- Voor warmtekrachtkoppeling werd de efficiëntie van het referentiestelsel, die nodig is voor de toewijzing van brandstofverbruik, op Eurostat afgestemd voor 2015 en 2020.
- de conversie-, transmissie- en distributieverliezen worden in aanmerking genomen; Distributieverliezen voor andere energiedragers dan elektriciteit werden niet in de berekeningen in aanmerking genomen vanwege het gebrek aan betrouwbare gegevens en de complexiteit van de berekening. Voor alle energiedragers, behalve voor warmte en elektriciteit, liggen de verliezen onder 1 % van het eindenergieverbruik, en de hoogste waarde is die voor gas, namelijk 0,87 % in 2020, hetgeen tot een PEF van 1,087 leidt. Voorts worden verliezen voor verschillende energiedragers niet in de energiestatistieken opgenomen.
- de gekozen coëfficiënt voor de PEF voor elektriciteit is het gemiddelde van de waarden van 2024 en 2025, aangezien een toekomstgerichte PEF een geschiktere indicator zal zijn dan een historische indicator. De herziening van de PEF-waarde is derhalve 1,9.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN DE GEDELEGEERDE HANDELING

Samenvatting van de maatregel(en)

De gedelegeerde handeling herzielt de standaardcoëfficiënt, PEF voor elektriciteit, door gebruik te maken van de gemiddelde PEF-waarde voor 2024 en 2025 en de methodologie en vereisten van de EED 2018.

Rechtsgrondslag

De Commissie is krachtens artikel 22, lid 2, van de EED bevoegd om deze gedelegeerde handeling vast te stellen.

Evenredigheidsbeginsel

Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel gaat deze maatregel niet verder dan wat nodig is om de doelstelling ervan te verwezenlijken. De gedelegeerde handeling heeft de vorm van een wijzigingsverordening die rechtstreeks toepasselijk is in elke lidstaat. Dit zorgt ervoor dat nationale en EU-instanties geen kosten hoeven te maken voor de omzetting in nationale wetgeving.

Keuze van instrument

Gedelegeerde handeling. Overeenkomstig de aan de Commissie verleende bevoegdheid is dit het enige geschikte instrument.

Gevolgen voor de begroting

De gedelegeerde handeling heeft geen gevolgen voor de begroting van de EU.

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) .../... VAN DE COMMISSIE

van 15.12.2022

over de herziening van de primaire-energiefactor voor elektriciteit overeenkomstig Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG¹, en met name artikel 22, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig de bepaling in voetnoot 3 van bijlage IV bij Richtlijn 2012/27/EU moet de Commissie uiterlijk op 25 december 2022 en vervolgens om de vier jaar de standaardcoëfficiënt herzien op basis van de waargenomen gegevens.
- (2) De Commissie heeft een studie uitgevoerd over de herziening van de primaire-energiefactor (PEF) om rekening te houden met de technologische vooruitgang en het groeiende aandeel van hernieuwbare energiebronnen in de sector van de elektriciteitsopwekking sinds 2018.
- (3) De studie ondersteunt de methode van overweging 40 van Richtlijn (EU) 2018/2002 van het Europees Parlement en de Raad², die gebruikmaakt van de boekhoudmethode op basis van de fysieke energie-inhoud voor de opwekking van nucleaire elektriciteit en warmte, de methode op basis van technische omzettingsefficiëntie voor de opwekking van elektriciteit en warmte uit fossiele brandstoffen en biomassa, en de methode van het directe equivalent op basis van de totale primaire energie voor niet-brandbare vormen van hernieuwbare energie.
- (4) In de studie wordt erkend dat een toekomstgerichte PEF moet worden gebruikt om het effect van energie-efficiëntie in de toekomst weer te geven. Daarom volgt de herziening van de standaardcoëfficiënt de in overweging 40 van Richtlijn (EU) 2018/2002 beschreven methode en selecteert zij als standaardcoëfficiënt de gemiddelde PEF-waarde voor 2024 en 2025 op basis van de waargenomen gegevens.
- (5) Bijlage IV bij Richtlijn 2012/27/EU moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

¹ PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1.

² Richtlijn (EU) 2018/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 houdende wijziging van Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 210).

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Bijlage IV bij Richtlijn 2012/27/EU wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 15.12.2022

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN